

Адміністративне право

УДК 342.9 (477)

Ільченко Олександр Васильович

кандидат юридичних наук, доцент,

завідувач кафедри адміністративного, господарського права та

фінансово-економічної безпеки

Сумський державний університет

Ilchenko Oleksandr

Candidate of Legal Sciences, Associate Professor,

Head of the Department of Administrative, Economic Law and

Financial and Economic Security

Sumy State University

ORCID: 0000-0003-4885-2205

**НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МИТНОЇ БЕЗПЕКИ
НА МІЖНАРОДНОМУ РІВНІ
REGULATORY AND LEGAL PROVISION OF CUSTOMS SECURITY
AT THE INTERNATIONAL LEVEL**

Анотація. У статті здійснено аналіз окремих елементів сучасного стану нормативно-правового регулювання митних відносин. Деталізовано понятійно-категоріальний апарат відносин митної безпеки як складової частини економічної безпеки у загальній системі державної політики України. Охарактеризовано основні доктринальні положення з проблематики міжнародного нормативно-правового забезпечення митної справи, зокрема, удосконалення організації міжнародного митного співробітництва щодо забезпечення митної безпеки у реалізації відносин національної митної політики. Встановлено необхідність реалізації заходів, спрямованих на запровадження міжнародних стандартів митної

діяльності, виконання умов чинних конвенцій Всесвітньої митної організації щодо боротьби з порушеннями митних правил, контрабандою та разом з міжнародною прогресивною спільнотою реалізовувати інші заходи, що визначаються міжнародним митним правом. Запропоновано авторське визначення правової категорії безпеки як стану відсутності явної чи потенційної загрози, який досягається різними засобами захищеності від будь-якої шкоди чи інших можливих проявів небезпеки. На підставі аналізу доктринальних позицій та міжнародних конвенцій про створення Ради Митного Співробітництва, про Гармонізовану систему опису та кодування товарів, про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства, про тимчасове ввезення запропоновано внесення змін до п. 2 статті 6 Митного кодексу України у частині внесення нового визначення категорії «митна безпека». Визначено перелік заходів, які повинна здійснювати Україна у рамках забезпечення митної безпеки з метою виконання міжнародних зобов'язань визначених законодавством міжнародне співробітництво, а також охарактеризовано завдання та напрями такого співробітництва. Вказано на необхідність подальшого дослідження питання міжнародного нормативно-правового регулювання відносин митної безпеки, зокрема, участі нашої держави у заходах міжнародного безпекового розвитку світової митної сфери.

Ключові слова: безпекова діяльність, Всесвітня митна організація, міжнародна митна політика, міжнародне митне право, міжнародні конвенції, митна безпека, митні правовідносини, нормативно-правове забезпечення.

Summary. *The article analyzes individual elements of the current state of regulatory and legal regulation of customs relations. The conceptual and categorical apparatus of customs security relations as a component of economic*

security in the general system of state policy of Ukraine is detailed. The main doctrinal provisions on the issue of international regulatory and legal support of customs affairs are characterized, in particular, the improvement of the organization of international customs cooperation regarding the provision of customs security in the implementation of national customs policy relations. The need to implement measures aimed at the introduction of international standards of customs activity, the fulfillment of the terms of the current conventions of the World Customs Organization regarding the fight against violations of customs rules, smuggling and, together with the international progressive community, to implement other measures determined by international customs law has been established. The author's definition of the legal category of security is proposed as a state of absence of an obvious or potential threat, which is achieved by various means of protection against any harm or other possible manifestations of danger and customs security. Based on the analysis of doctrinal positions and international conventions on the establishment of the Council of Customs Cooperation, on the Harmonized System of Description and Coding of Goods, on mutual administrative assistance in the prevention, investigation and termination of violations of customs legislation, on temporary importation, it is proposed to amend Clause 2 of Article 6 of the Customs Code of Ukraine in terms of introducing a new definition of the "customs security" category. The list of measures that should be carried out by Ukraine within the framework of ensuring customs security in order to fulfill international obligations defined by international cooperation legislation is defined, as well as the tasks and directions of such cooperation are characterized. The need for further research into the issue of international regulatory and legal regulation of customs security relations, in particular, the participation of our state in measures of international security development of the world customs sphere, is indicated.

Key words: *security activity, World Customs Organization, international customs policy, international customs law, international conventions, customs security, customs legal relations, regulatory and legal support.*

Постановка проблеми. Розбудова Україною свого суспільного середовища та ринкової економіки за європейськими стандартами, активна її участь у зовнішньоекономічній та управлінській діяльності міжнародних економічних та політичних організацій, впливають на зміст, вектори розвитку та результати митної політики України, яка формується в умовах становлення та розвитку національної системи митного регулювання, приєднання до міжнародних організацій та конвенцій тощо. На формування національної державної митної політики також справляють вплив міжнародні економічні, політичні та ідеологічні та інші фактори та події.

Модернізація відносин у сфері вітчизняної митної справи вимагає від структур публічного управління та адміністрування залучення прикладів позитивного досвіду міжнародного регулювання правовідносин митної безпеки та вказує на об'єктивну потребу розгляду науковцями-дослідниками окремих нормативно-правових та управлінських засад такої міжнародної діяльності як митна безпека у межах міжнародного митного права, система нормативно-правового регулювання якого складається з міжнародних договорів та звичаїв, законодавчих актів у галузі митної справи, практики діяльності у сфері міжнародних митних відносин, а також рішень, прийнятих міжнародними організаціями.

Отже, головною метою забезпечення стану митної безпеки на міжнародному рівні є досягнення стану захищеності важливих потреб, інтересів і цінностей окремої фізичної чи юридичної особи, певної частини чи усього суспільства, держав від внутрішніх і зовнішніх загроз, джерелом яких можуть стати зовнішньоекономічні зв'язки. З огляду на виняткову важливість забезпечення митної безпеки, особливої актуальності набуває

дослідження міжнародного досвіду забезпечення митних інтересів у сучасних суспільно-економічних відносинах.

Аналіз основних досліджень і публікацій. Слід зазначити, що наразі питанням дослідження різних аспектів міжнародного нормативно-правового забезпечення митної справи присвячена значна кількість наукових статей, монографій та інших розвідок вітчизняних вчених-правників, а також фахівців у галузі адміністративного, фінансового, міжнародного публічного права, а також економіки, фінансів, публічного адміністрування тощо таких як А. Берлач [11], А. Брачук [5], Л. Врублевська, Л. Дорофєєва [1], О. Котуха [2], В. Мушенко [3; 4], М. Олашин [2], П. Пашко [6], Ю. Полякова [2], О. Попівняк [8], О. Разумова [7], М. Разумей, В. Тімашов [4] та ін.

Деталізуючи зазначену вище інформацію, зазначимо, що, зокрема, Л. М. Дорофєєва пропонує на розгляд наукової спільноти авторський аналіз міжнародних джерел митного права, які визначають основоположні стандарти та принципи здійснення контрольної та адміністративної діяльності митних організацій, засади їх функціонування, у тому числі у сфері забезпечення митної безпеки. Авторка приходить до висновку щодо необхідності всебічного вивчення практики застосування митними організаціями країн Європи міжнародних нормативно-правових актів та їх імплементації у правову систему нашої держави для удосконалення діяльності вітчизняних митних органів для створення сучасної митної служби в нашій державі [1, с. 19]. Ю.В. Полякова, О.С. Котуха, М. М. Олашин здійснили дослідження процесів інституційно-правового забезпечення митного співробітництва нашої держави на міжнародному рівні, акцентуючи безпосередню увагу на напрацьовані відповідні положення, норми та правила світової практики, що формують конкретні підходи до митної діяльності та активно сприяють розвитку міжнародного співробітництва у сфері митного регулювання міжнародних суспільно-

економічних відносин. Науковцями здійснено важливе узагальнення про те, що подальше удосконалення відносин міжнародного митного співробітництва для України полягає у здійсненні у майбутньому прогресивних кроків у напрямі сучасної європейської інтеграції. Пріоритетною наразі та у найближчій перспективі для вітчизняного міжнародного співробітництва є активна участь у роботі міжнародних організацій, а також: удосконалення правових засад організації договірних відносин митного співробітництва, уніфікація митних стандартів і процедур, співпраця з митними структурами держав-партнерів [2, с. 263]. Досліджуючи окремі питання реалізації національної митної політики В. В. Мушенко здійснив порівняльний аналіз законодавчих принципів організації та здійснення митної справи в Україні та окремих зарубіжних країнах. Науковець встановив необхідність удосконалення вітчизняних принципів митного регулювання як важливої складової частини проблеми адміністративно-правового регулювання суспільно-економічних відносин для трансформації державного забезпечення відносин зовнішньоекономічної діяльності. [3, с. 160]. В.В. Мушенко та В.О. Тімашов дослідили основні засади організації та здійснення митного контролю з урахуванням міжнародних нормативно-правових положень. Досліджені науковцями також доктринальні теорії зарубіжних дослідників про сутність митного контролю та оформлення, розглянуто міжнародне співробітництво митних органів та окреслено перспективи розвитку такого співробітництва [4, с. 52].

Слід також звернути увагу на наукові праці таких представників вітчизняної науки як А.О. Брачук, П.В. Пашко, О.В. Разумова, О.І. Попівняк [5–8] та інших фахівців, в яких розглянуто питання міжнародного співробітництва щодо забезпечення безпеки в митній сфері та виявлення економічних правопорушень.

Незважаючи на наявність певної кількості наукових досліджень щодо визначення нормативно-правового забезпечення митної діяльності в цілому та її окремих секторів, безпосередньо дослідження питання міжнародного нормативно-правового регулювання у царині відносин митної безпеки, до даного часу залишається не дослідженим на належному рівні. Необхідність визначення основних міжнародних засад забезпечення митної безпеки зумовлює актуальність дослідження та спонукає до дослідницької діяльності.

Мета цієї статті полягає у дослідженні теоретико-правових основ міжнародного досвіду нормативного регулювання та інституційно-організаційного забезпечення митної безпеки, а також надання пропозицій щодо удосконалення термінологічного апарату та уніфікації окремих актів національного митного законодавства з метою наближення основних засад національної митної політики до передових міжнародних стандартів регулювання такого типу суспільно-економічних відносин.

Виклад основного матеріалу. Наразі трансформація основних засад митної політики України відбувається з урахуванням глобальних тенденцій та існуючих норм і правил, що сформувалися та діють у міжнародному співтоваристві. Досягнення міжнародного рівня стану діяльності нашої держави як рівноправного учасника-партнера світового процесу забезпечення митної безпеки полягає не лише у імплементації міжнародного досвіду шляхом визнання міжнародних нормативно-правових актів частиною вітчизняного законодавства, а й, зокрема, у наявності та виконанні зобов'язань перед Всесвітньою митною організацією (надалі – ВМО).

Такі зобов'язання, на нашу думку, полягають в реалізації заходів, спрямованих на запровадження міжнародних стандартів митної діяльності, виконання умов чинних конвенцій ВМО, боротьби з порушеннями митних правил, контрабандою тощо. Визначені вище заходи реалізуються

міжнародною прогресивною спільнотою у правовому полі, що визначається міжнародним митним правом, яке є галуззю міжнародного права, що регулює міждержавні зв'язки у царині митних правовідносин, а принципи, норми і стандарти цієї галузі права створюються для сприяння досягненню інтересів (особистісних та колективних) учасників міжнародних митних відносин.

Досліджуючи проблемні питання міжнародного нормативно-правового забезпечення митної безпеки, на нашу думку, доцільно, в першу чергу, проаналізувати теоретичну основу вітчизняного категоріального апарату за досліджуваною проблематикою у логічній послідовності у напрямі від простих до скомпонованих комплексних правозастосовних категорій.

Отже, у Великому тлумачному словнику української мови термін «безпека» характеризується як умови, в яких перебуває складна система, коли дія зовнішніх та внутрішніх чинників, не призводить до явищ, що вважаються небезпечними [9, с. 147]. На нашу думку, доцільно здійснити дане тлумачення у більш простій юридичній формі та зазначити, що безпеку можна розуміти як стан відсутності явної чи потенційної загрози, настання ризику, який досягається різними засобами захищеності від будь-якої шкоди чи інших можливих проявів небезпеки.

Оскільки в сучасній науці сформувалося стабільне уявлення про те, що митні відносини за своїм змістом є в більшій мірі економічними, а за формою – юридичними відносинами, які засновані на принципах і напрямах митної політики, то у системі відносин публічного адміністрування митні правовідносини доцільно вважати врегульованою нормами міжнародного та національного права сукупністю економічних, організаційних та інших відносин при регулюванні зовнішньоторговельної діяльності.

Зважаючи на те, що забезпечення економічної безпеки є однією з найважливіших функцій держави [10], доцільно зазначити, що економічну

безпеку (комплексну категорію, до якої входить за змістом і митна безпека) слід у правовій науці розуміти як стан, у якому держава існує суверенно, не зазнає будь-якого впливу та тиску ззовні, самостійно визначає шляхи та форми свого економічного розвитку.

Слід звернути увагу на доктринальну позицію сучасних науковців А.І. Берлача, та В.А. Некрасова, які економічну безпеку визначають як стан економіки, суспільства та інститутів публічного управління (публічного адміністрування), що характеризується забезпеченістю необхідними ресурсами на рівні, що дозволяє гарантувати постійний і стабільний розвиток економіки, захищеність національних економічних інтересів від зовнішніх та внутрішніх загроз, що забезпечує незалежність національної економіки, її стабільність і стійкість, спроможність до постійного оновлення й саморозвитку [11, с. 47].

Доцільно погодитися з існуючою науковою позицією про те, що митна безпека є важливим складником національної економічної безпеки. Надання їй характеристики є доцільним шляхом здійснення аналізу вітчизняного базового нормативно-правового акту державного регулювання митної справи – Митного кодексу України від 13.03.2012 р. № 4495–VI (надалі – МК України) [12].

Слід зазначити, що МК України, зокрема, визначаючи перелік складових частин інституту митної справи (порядок і умови переміщення товарів через митний кордон України, застосування механізмів тарифного і нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, боротьба з порушеннями митних правил, організація і забезпечення діяльності митних органів тощо) (стаття 7), не відносить до них поняття митної безпеки [12].

Однак, у ст. 6 МК України визначено митні інтереси України як національні інтереси України, забезпечення та реалізація яких досягається шляхом здійснення митної справи. А виходячи з цього, митна безпека – це стан захищеності митних інтересів України [12].

Аналізуючи доктринальні позиції згаданих вище [7; 8; 11] та інших науковців і норми галузевого законодавчого акту (МК України), на нашу думку, слід акцентувати увагу на тому, що науковцями проведені ґрунтовні дослідження щодо виділення рівнів економічної безпеки, звертається увага міжнародний рівень митної безпеки та ряд інших питань в царині дослідження відносин міжнародного митного співробітництва.

На противагу цьому, МК України, як чинний з 2012 р. як нормативно-правовий акт, що визначає засади організації та здійснення митної справи в Україні, регулює економічні, організаційні, правові, соціальні та інші аспекти діяльності органів митниці України, містить досить не змістовне та таке, що не відповідає сучасним стандартам міжнародної економічної політики визначення категорії «митна безпека».

Слід акцентувати також увагу на тому, що також не містять визначення дефініції «податкова безпека» основні конвенцій ВМО (за якими Україна є їх договірною стороною):

1) Конвенція про створення Ради Митного Співробітництва, яка спрямована на забезпечення найвищого рівня погодженості й однаковості митних систем країн, а також посилення вивчення проблем, що виникають у ході розвитку і поліпшення митної техніки та міжнародного митного законодавства [13];

2) Міжнародна Конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів, яка направлена на спрощення збору, зіставлення та аналізу статистичних даних, а також інших заходів у сфері міжнародної торгівлі [14];

3) Міжнародна Конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства, яка спрямована на попередження порушення у зазначеній царині, уникнення загроз економічним, соціальним та фіскальним інтересам держав

та законним інтересам торгівлі, співробітництва між митними адміністраціями тощо [15];

4) Конвенція про тимчасове ввезення, яка регулює відносини щодо спрощення та гармонізації митних процедур та є комплексним міжнародно-правовим документом, який об'єднав міжнародні положення про тимчасове ввезення і ефективно сприяє розвитку міжнародної торгівлі та інших форм міжнародних обмінів [16].

Саме тому, нами пропонується удосконалення термінологічно-категоріального наповнення змісту п. 2 статті 6 МК України наступного змісту: митна безпека – це такий стан митної сфери держави, для якого притаманним є захищеність сукупності інтересів суб'єктів митних відносин, стійкість і економічна незалежність митної системи, що проявляється у стабільності митного (національного та міжнародного) законодавства, здатності митної справи до розвитку і вдосконалення за міжнародними стандартами, спроможності своєчасного виявлення та запобігання потенційних митних загроз, здатності митної системи до максимального узгодження інтересів держави та усієї сукупності суб'єктів міжнародних відносин.

Запропонувавши авторську парадигму оновлення окремих категорій МК України, наразі продовжимо характеристику нормативно-правового забезпечення функціонування міжнародних суб'єктів митної безпеки, серед яких центральне місце у системі міжнародного нормативно-правового регулювання належить ВМО, яка встановлює, підтримує та впроваджує міжнародні інструменти для гармонізації та єдиного застосування спрощених та ефективних митних систем та процедур, які керують рухом товарів, людей та транспортних засобів через митні кордони [13].

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 19.06. 1992р. № 2479-XXII Україна приєдналася до Конвенції 1950 року про створення Ради Митного Співробітництва і з 10.11. 1992 р. є повноправним членом

ВМО [17]. Крім того, активізуючи подальшу міжнародну співпрацю у сфері митної справи, було прийнято Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про приєднання України до Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур» (Киотська Конвенція) від. 15.02.2011 р. № 3018 – VI (набрав чинності 05.03.2011 р.) [18].

Здійснений аналіз зазначених вище та інших міжнародних нормативно-правових актів, а також доктринальних позицій дає підстави зробити узагальнення про те, що для виконання міжнародних зобов'язань щодо здійснення заходів забезпечення митної безпеки Україна підтримує визначене міжнародним законодавством міжнародне співробітництво:

- бере активну участь у спільних операціях під егідою ВМО у сферах боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил, захисту прав інтелектуальної власності та інших подібних заходах;

- вживає заходи для подальшої автоматизації інформаційних митних технологій та впровадження системи інтегрованого контролю;

- забезпечує створенням єдиної міжвідомчої автоматизованої системи збирання, зберігання і обробки інформації, необхідної для здійснення контролю зовнішньоторговельної діяльності;

- сприяє співпраці з питань інституційного розвитку тощо [19].

На підставі аналізу міжнародних та національних нормативно-правових актів митного регулювання та досвіду їх правозастосування визначимо завдання та напрями міжнародного співробітництва з питань удосконалення відносин забезпечення митної безпеки в нашій державі та перспектив її участі заходах міжнародного безпекового розвитку світової митної сфери:

- з урахуванням особливостей національного економічного розвитку та обставин правового режиму воєнного стану здійснювати розробку пропозицій до проектів міжнародних договорів з питань митної безпеки та

процедур їх укладання, проводити аналіз виконання зобов'язань, взятих за міжнародними договорами України, а також припинення та/або зупинення дії таких міжнародних угод;

- організація взаємодії та обміну безпековою інформацією з митними органами інших держав у відповідності до чинних норм вітчизняного законодавства та міжнародних договорів;

- реалізація комплексу заходів міжнародного співробітництва та заходів щодо виконання зобов'язань щодо європейської та євроатлантичної інтеграції з питань, що належать системи заходів забезпечення митної безпеки та уникнення митних ризиків;

- співпраця з міжнародними фінансовими організаціями щодо залучення і використання міжнародної технічної та фінансової допомоги на здійснення безпекових заходів та удосконалення вітчизняної безпекової митної інфраструктури;

- здійснення комунікації з питань формування організаційно-правових механізмів забезпечення митної безпеки з неурядовими міжнародними організаціями тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отримані нами при здійсненні дослідження умовиводи щодо стану нормативно-правового забезпечення митної безпеки на міжнародному рівні та адаптації національного законодавства у митному секторі вітчизняної економіки до міжнародних стандартів дають підстави до наступного узагальнення. Інтеграція України до європейської спільноти передбачає кардинальне удосконалення національної правової системи та державної економічної політики. На нашу думку, у першу чергу, підлягають уніфікації та наближенню до європейських норм та стандартів національні стандарти митної справи, зокрема, які передбачено чинною Асоціацією між Україною та ЄС (розділ IV «Торгівля і питання, пов'язані з торгівлею», глава 5 «Митні питання та сприяння торгівлі». Поряд з тим, що законодавство з питань

митної справи в Україні складається з Конституції України, МК України та інших нормативно-правових актів, наразі вагомого значення набувають також основні конвенції ВМО та двосторонні міждержавні угоди.

Визначено необхідність подальшого дослідження питання реформування основних засад національної митної політики з урахуванням національних інтересів. Тобто, мова йде про подальше дослідження сучасних зовнішніх ризиків та загроз митній безпеці нашої держави. Крім того, потребує подальшого дослідження стан участі нашої держави у заходах міжнародного безпекового розвитку світової митної сфери, а також протидії порушенням митного законодавства, зокрема уникнення (повністю або частково) сплати імпорتنих або експортних мит та податків, чи виконання заборон і обмежень, встановлених митним законодавством.

Література

1. Дорофєєва Л.М. Нормативно-правове закріплення міжнародних стандартів митної справи. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2017. № 26. С. 16–19.

2. Полякова Ю.В., Котуха О.С., Олашин М.М. Інституційно-правове забезпечення міжнародного співробітництва України. *Експерт: парадигми юридичних наук і державного управління*. 2020. № 3 (9). С. 263–273. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/9/26.pdf> (дата звернення: 17.09.2024).

3. Мушенко В.В. Адміністративно-правові засади реалізації принципів митного оформлення у системі митної політики України. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 7. С. 158-162.

4. Мушенко В.В., Тімашов В.О. Теоретико-правове дослідження змісту цільового блоку адміністративно-правового статусу органів публічного адміністрування ринку електричної енергії України. *Правова позиція*. 2020. № 3 (28). С. 50-54.

5. Брачук А.О. Особливості забезпечення митної безпеки та митних інтересів в умовах спрощення митних процедур. *LEX PORTUS*. 2017. № 1(3). С. 156–167.
6. Пашко П.В. Митна безпека: моногр. О.: АТ «Пласке», 2009. 628 с.
7. Разумова О.В. Забезпечення митної безпеки України з урахуванням зарубіжного досвіду. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 5. С. 166–169.
8. Попівняк О.І. Міжнародний досвід забезпечення митної безпеки. *Правова просвіта*. 2018. № 2. URL: http://www.pravo.nauka.com.ua/pdf/2_2018/82.pdf (дата звернення: 18.09.2024).
9. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. К.: Перун, 2004. 1440 с.
10. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80?find=1&text=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B8#w1_6 (дата звернення: 17.09.2024).
11. Берлач А.І., Некрасов В.А. Економічна безпека: проблеми та перспективи. *Митна безпека*. 2010. № 2. С. 44–51.
12. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17?find=1&text=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0#w1_1 (дата звернення: 18.09.2024).
13. Конвенція про створення Ради Митного Співробітництва 1950 року. Документ 995_184. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_184#Text (дата звернення: 17.09.2024)
14. Міжнародна Конвенція про Гармонізовану систему опису та кодування товарів від 14.06.1983. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU83K01R> (дата звернення: 17.09.2024).

15. Міжнародна Конвенція про взаємну адміністративну допомогу у відверненні, розслідуванні та припиненні порушень митного законодавства. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_926#Text (дата звернення: 17.09.2024).

16. Конвенція про тимчасове ввезення від 26.06. 1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_472#Text (дата звернення: 18.09.2024).

17. Про приєднання України до Конвенції про створення Ради Митного Співробітництва 1950 року: Постанова Верховної Ради України від 19.06.1992 № 2479-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2479-12#Text> (дата звернення: 15.09.2024).

18. Про внесення змін до Закону України "Про приєднання України до Протоколу про внесення змін до Міжнародної конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур": Закон України від 15.02.2011 № 3018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3018-17#Text> (дата звернення: 17.09.2024).

19. Міжнародна співпраця. *Державна митна служба України: офіційний вебсайт*. URL: <https://customs.gov.ua/mizhnarodna-spivprazia> (дата звернення: 17.09.2024).

References

1. Dorofeieva L.M. Normatyvno-pravove zakriplennia mizhnarodnykh standartiv mytnoi spravy. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia*. 2017. № 26. S. 16–19.

2. Poliakova Yu.V., Kotukha O.S., Olashyn M.M. Instytutsiino-pravove zabezpechennia mizhnarodnoho spivrobotnytstva Ukrainy. *Ekspert: paradyhmy yurydychnykh nauk i derzhavnoho upravlinnia*. 2020. № 3 (9). S. 263–273. URL: <https://maup.com.ua/assets/files/expert/9/26.pdf> (date of access: 17.09.2024).

3. Mushenok V.V. Administratyvno-pravovi zasady realizatsii pryntsyypiv mytnoho oformlennia u systemi mytnoi polityky Ukrainy. *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2020. № 7. S. 158-162.

4. Mushenok V.V., Timashov V.O. Teoretyko-pravove doslidzhennia zmistu tsilovoho bloku administratyvno-pravovoho statusu orhaniv publicznego administruvannia rynku elektrychnoi enerhii Ukrainy. *Pravova pozytsiia*. 2020. № 3 (28). S. 50-54.

5. Brachuk A.O. Osoblyvosti zabezpechennia mytnoi bezpeky ta mytnykh interesiv v umovakh sproshchennia mytnykh protsedur. *LEX PORTUS*. 2017. № 1(3). S. 156–167.

6. Pashko P.V. Mytna bezpeka: monohr. O.: AT «Plaske», 2009. 628 s.

7. Razumova O.V. Zabezpechennia mytnoi bezpeky Ukrainy z urakhuvanniam zarubizhnoho dosvidu. *Pidpryiemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. 2019. № 5. S. 166–169.

8. Popivniak O.I. Mizhnarodnyi dosvid zabezpechennia mytnoi bezpeky. *Pravova prosvita*. 2018. № 2. URL: http://www.pravo.nayka.com.ua/pdf/2_2018/82.pdf (date of access: 18.09.2024).

9. Velykyi tlumachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy. Uklad. i holov. red. V.T. Busel. K.: Perun, 2004. 1440 s.

10. Konstytutsiia Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96-VR. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80?find=1&text=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B8#w1_6 (date of access: 17.09.2024).

11. Berlach A.I., Nekrasov V.A. Ekonomichna bezpeka: problemy ta perspektyvy. *Mytna bezpeka*. 2010. № 2. S. 44–51.

12. Mytnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 13 bereznia 2012 roku № 4495-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17?find=1&text=%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D0%BA%D0%B0#w1_1 (date of access: 18.09.2024).

13. Konventsiiia pro stvorennia Rady Mytnoho Spivrobotnytstva 1950 roku. Dokument 995_184. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_184#Text (date of access: 17.09.2024).

14. Mizhnarodna Konventsiiia pro Harmonizovanu systemu opysu ta koduvannia tovariv vid 14.06.1983. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MU83K01R> (date of access: 17.09.2024).

15. Mizhnarodna Konventsiiia pro vzaiemnu administratyvnu dopomohu u vidvernenni, rozsliduvanni ta pryypynenni porushen mytnoho zakonodavstva. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_926#Text (date of access: 17.09.2024).

16. Konventsiiia pro tymchasove vvezennia vid 26.06. 1990. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_472#Text (date of access: 18.09.2024).

17. Pro pryiednannia Ukrainy do Konventsii pro stvorennia Rady Mytnoho Spivrobotnytstva 1950 roku: Postanova Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 19.06.1992 № 2479-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2479-12#Text> (date of access: 15.09.2024).

18. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro pryiednannia Ukrainy do Protokolu pro vnesennia zmin do Mizhnarodnoi konventsii pro sproshchennia ta harmonizatsiiu mytnykh protsedur": Zakon Ukrainy vid 15.02.2011 № 3018-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3018-17#Text> (date of access: 17.09.2024).

19. Mizhnarodna spivpratsia. *Derzhavna mytna sluzhba Ukrainy: ofitsiinyi vebсайт*. URL: <https://customs.gov.ua/mizhnarodna-spivprazia> (date of access: 17.09.2024).